

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 197/05-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. augusta 2005 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED], zastúpených advokátom [REDACTED] [REDACTED], vo veci namietaného porušenia základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v konaní vedenom na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 11 Tp 65/05 v spojení s konaním vedeným na Krajskom súde v Nitre a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED] o d m i e t a ako podanú zjavne neoprávnenými osobami.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. júna 2005 doručená sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED] (ďalej len „sťažovatelia“),

ktorou namietajú porušenia základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v konaní vedenom na Okresnom súde Topoľčany (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 11 Tp 65/05 v spojení s bližšie neoznačeným konaním vedeným na Krajskom súde v Nitre (ďalej len „krajský súd“).

Z jej obsahu vyplýva, že sťažovatelia namietajú porušenie označených základných práv ich dvoch synov vyjadrujúc presvedčenie „... o tom, že v súdnych konaniach, ktoré sa viedli na Okresnom súde v Partizánskom, t. č. v Topoľčanoch pod sp. zn. 11 Tp 65/05, boli hrubým spôsobom porušené základné práva zakotvené v čl. 17 a 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky“.

Sťažovatelia vyjadrujú názor, „... že vzhľadom na uvedené súdne konaní vedené na Okresnom súde v Topoľčanoch ako nestranným orgánom Slovenskej republiky sú spôsobilí prieťahy v konaní, čím hrubo porušil základné práva našich synov [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], ktorí boli uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 1 Tpo 202/2004 zo dňa 11. 11. 2004 vzatí do väzby podľa § 68 Tr. por. z dôvodu § 67 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku“.

Ďalej sťažovatelia uvádzajú, že sa ako rodičia nikdy nezmierili s uznesením o vzatí do väzby ich synov a nemienia sa vyjadrovať ani k spáchaniu údajného trestného činu. Poukazujú najmä na to, že do zadržania ich synov, „... teda od 8. 11. 2004 do 4. 3. 2005 a aj po tejto dobe nebol vykonaný žiadny úkon, čo konštatuje Okresný súd v Topoľčanoch vo svojom uznesení zo dňa 03. 05. 2005 číslo konania 11 Tp 65/05-11. Z daného dôvodu boli naši synovia prepustení na slobodu. Proti uzneseniu podal Okresný prokurátor v Topoľčanoch v zákonnej lehote sťažnosť, o ktorej k dnešnému dňu, t. j. 27. 6. 2005 Krajský súd v Nitre nerozhodol. Samotné uznesenie sp. zn. 11 Tp 65/05 vo svojom odôvodnení konštatuje ako sme uviedli, že posledný úkon bol vykonaný dňa 8. 11. 2004, pričom podľa § 2 ods. 4 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní z úradnej povinnosti musia trestné veci prejednávať čo najrýchlejšie a dôsledne zachovávať občianske práva zaručené ústavou. Dôvody väzby pritom nie sú rozhodujúce“.

Okrem vyslovenia porušenia základných práv ich synov sa sťažovatelia domáhajú aj priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 500 000 Sk, ktorá predstavuje podľa nich škodu za neoprávnený zásah do základného práva ich detí tým, „... že sú nezákonne držaní vo väzbe, nakoľko od ich zadržania ubehlo sedem mesiacov a o ďalšom trvaní väzby nebolo v zákonnej lehote ustanovenej v § 71 ods. 1 Tr. por. rozhodnuté. Vo veci sa nekonalo a nekoná. Ďalšie náklady predstavujú trovy právneho zastúpenia a náklady za konzultácie“.

Sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd vydal nasledovné rozhodnutie:

„Okresný súd v Topolčanoch v spojení s Krajským súdom v Nitre v konaní vedenom pod sp. zn. 11 Tp 65/05 porušil základné právo [redacted] a [redacted] ustanovené v čl. 17 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj právo ustanovené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky na prerokovanie veci nestranným súdom bez zbytočných prieťahov, a priznal menovaným finančné zadosťučinenie vo výške 500.000,- Sk.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody

uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľov, že označené všeobecné sudy porušili základné práva ich dvoch synov zaručené v čl. 17 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podľa čl. 17 ods. 1 ústavy osobná sloboda sa zaručuje.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec (...) prerokovala bez zbytočných prietahov (...).

Podľa názoru ústavného súdu treba sťažnosť považovať za podanú zjavne neoprávnenými osobami.

Z citovaného ustanovenia čl. 127 ods. 1 ústavy, ako aj z ustanovenia § 49 zákona o ústavnom súde treba vyvodiť, že aktívnu legitimáciu na podanie sťažnosti majú tie fyzické osoby alebo právnické osoby, ktoré tvrdia, že namietaným postupom alebo rozhodnutím označeného orgánu verejnej moci boli porušené ich základné práva alebo základné slobody.

Stabilnou súčasťou rozhodovacej činnosti ústavného súdu je názor, že fyzická osoba alebo právnická osoba môže uplatňovať ochranu na ústavnom súde v zásade iba v prípade, ak ide o ochranu jej základných práv alebo slobôd (m. m. napr. I. ÚS 65/98, III. ÚS 301/04).

Namietat' porušenie práv inej osoby môže iba zákonný zástupca takej osoby. Zákonný zástupca v takom prípade môže namietat' porušenie práv, dokiaľ zákonné zastúpenie trvá, a za predpokladu, že to nie je v rozpore s účelom zastúpenia (m. m. II. ÚS 4/96, II. ÚS 246/04).

V danej veci podali sťažnosť fyzické osoby (rodičia), ktorí namietajú porušenie základných práv svojich plnoletých synov [REDACTED], a [REDACTED], v súvislosti s ich väzobným stíhaním. Vzhľadom na uvedené sťažovatelia nie sú v okolnostiach prípadu aktívne vecne legitimovaní na podanie takejto sťažnosti.

Z týchto dôvodov ústavný súd v súlade s ústavou, zákonom o ústavnom súde a s prihliadnutím na svoju doterajšiu rozhodovaciu činnosť odmietol sťažnosť, pretože ústavný súd v prípadoch, ak sťažnosť podala fyzická osoba odlišná od fyzickej osoby, ktorá je nositeľom základných práv a slobôd, porušenie ktorých sa sťažnosťou namieta, považuje sťažnosť spravidla za podanú zjavne neoprávnenou osobou podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, považoval už ústavný súd za bezpredmetné rozhodovať o ďalších nárokoch uplatnených sťažovateľmi.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. augusta 2005